

Schriftelijke inbreng Techleap.nl - Nils Beers

Rol van scaleups in de AI-transitie

Met het SAPAI onderkent het kabinet de urgentie en het belang van AI. Het laat echter innovatief ondernemerschap volledig onderbelicht, terwijl juist van nieuwe tech bedrijven de meeste innovatie en impact verwacht kan worden. De brede doelstellingen van SAPAI zijn alleen realiseerbaar als wij zelf bedrijven hebben met mondiale impact om zo de trend te kunnen bepalen in plaats van volgen.

Immers geen van de dominante tech bedrijven als Amazon, Google, of Microsoft komt voort uit onderzoeksprojecten. Ondernemerschap is nodig om technologie te verspreiden. Wil Nederland een rol spelen in de ontwikkeling van AI en mede bepalen hoe de toepassing van AI vorm krijgt dan zullen we hier solide AI bedrijven moeten voortbrengen. Uit onderzoek van DutchBaseCamp¹ blijkt echter dat maar 0,4% van de Nederlandse startups succesvol zijn in het buitenland. Aangezien we momenteel 400 AI startups hebben betekent dit dat er waarschijnlijk maar 1 succesvol wordt. Voor de AI ambities van dit kabinet zou dat onacceptabel moeten zijn.

Innovatie en startups/scaleups gedijen het beste in ecosystemen van MKB, grote bedrijven, kennisinstellingen en investeerders. Daarom is het bouwen en versterken van ecosystemen de meest effectieve interventie die de overheid kan overwegen. Ecosystemen zijn clusters van elkaar versterkende partijen, die nodig zijn om kennis te vermarkten en op te schalen.

Hoe ziet een florerend AI-ecosysteem er uit?

a) Kapitaal: Level playing field, geef onze AI startups een eerlijke kans

Maak 2 miljard euro beschikbaar voor startups/scaleups door middel van een fonds in fonds investeringen.

b) Data: Van voorlichting naar toetsing - 3rd trusted party

Creëer een trusted 3rd party die data delen naar startup/scaleups echt makkelijk maakt.

c) Talent: behoud toptalent en trek internationaal toptalent aan

Tekort aan talent is universeel, focus daarom op toptalent

Uit onderzoek² van Techleap.nl blijkt dat de 3 belangrijkste elementen waarmee startups/scaleups in het algemeen in een ecosysteem verbonden moeten zijn, de volgende zijn: toegang tot kapitaal, talent en internationale markten. Voor AI komt hier nog specifiek toegang tot data bij.

¹ Dutch BaseCamp, Nederlandse startups moeizaam internationaal succesvol, augustus 2018

² [Techleap.nl Action Plan 2020](#)

Kapitaal:

In Europa is het veel moeilijker om geld op te halen voor startups en daarnaast zijn de wetten & regels veel complexer dan buiten Europa. Uitvoering van deze regels kost dus nog extra geld.

Minder geld ophalen + meer geld naar compliance = nadelige concurrentiepositie voor onze startups tov van Amerikaanse en Chinese bedrijven.

Het is een van de taken van de overheid om een level playing field te creëren waarbij Nederlandse bedrijven dezelfde kansen hebben als buitenlandse partijen. In ieder geval als ze actief zijn in Nederland maar wat ons betreft ook daarbuiten.

Nu is het zo dat een Amerikaans bedrijf zijn datasets kan trainen in de US, daar veel geld kan ophalen en dan de Europese (Nederlandse) markt in hoge snelheid kan veroveren.

Dit geld is bovendien veel ‘slimmer’ omdat Amerikaanse Venture Capitalists veel meer ervaring hebben met het laten groeien van AI bedrijven.

De oplossing hiervoor is dat er minstens 2 miljard euro beschikbaar wordt gesteld voor investeringen in AI bedrijven. Naar voorbeeld van bijvoorbeeld Singapore en Israël zou dit geld niet vanuit een overheidsfonds geïnvesteerd moeten worden, maar gebruikt moeten worden om fondsen aan te trekken die al ervaring hebben met het groeien van AI bedrijven. Deze AI-fondsen moeten worden aangetrokken door te investeren in deze fondsen in plaats van een eigen fonds op te richten. Dit geld zou over een periode van 5-10 jaar moeten worden geïnvesteerd en zou revolverend moeten zijn.

Talent:

Er is een structureel tekort aan “algemeen” AI talent, echter dit is overal op de wereld zo. Daarom zie je dat andere landen in het bijzonder inzetten op het aantrekken van het allerbeste AI talent. Gevolg is dat juist toptalent Nederland verlaat, en internationale toptalent Nederland niet als een interessante bestemming ziet. Dit moet anders.

Door het beschikbaar stellen van de juiste faciliteiten, budgetten, en salarissen moet het beste AI talent dat wij hebben, behouden blijven. Bovendien moet meer internationaal AI talent aangetrokken worden. Dit geldt heel nadrukkelijk niet alleen voor wetenschappers maar ook voor mensen met expertise op het gebied van het opschalen van AI bedrijven. Die bijvoorbeeld accelerators kunnen helpen met het begeleiden van AI scaleups.

Daarnaast moet uiteraard ingezet worden op veel extra capaciteit om de algemene AI talent pool te vergroten, en te kijken hoe er bijvoorbeeld met een “AI visum” makkelijk mensen uit het buitenland aangetrokken kunnen worden.

Data:

Een belangrijke oorzaak voor het niet beschikbaar zijn van data is onduidelijkheid rondom de AVG-regelgeving en de angst voor boetes en/of reputatieschade. Bedrijven en instellingen hebben behoefte aan meer zekerheid, voordat ze bereid zijn data te delen. In vergelijking met concurrenten uit China en de VS hebben Europese startups minder toegang tot data en veel hogere compliance kosten, wat hun concurrentiepositie sterk benadeelt. We willen voorkomen dat Amerikaanse bedrijven hun algoritmen kunnen trainen met Amerikaanse datasets, daar veel geld ophalen en dan de Europese (Nederlandse) markt in hoge snelheid veroveren.

De rol die de overheid met bijvoorbeeld RVO nu speelt is het zo goed mogelijk voorlichten van ondernemers en bedrijven over hoe de AVG op de juiste manier toe te passen. Dit is heel belangrijk maar is niet voldoende. Het ontlast bijvoorbeeld de juridische afdeling van een ziekenhuis niet van de enorme verantwoordelijkheid om AVG compliant data te delen. Er is behoefte aan een concrete oplossing om data veilig te verzamelen, op te slaan, te verwerken en te delen.

Het creëren van een trusted 3rd party die betrouwbaar & snel twijfel kan wegnemen en data deling kan versnellen is een simpele en effectieve methode om meer kansen voor Nederlandse startups te creëren. Dit betekent concreet dat bedrijven na voorgelicht te worden over AVG een toetsing zouden moeten kunnen krijgen, die vertelt dat ze inderdaad compliant zijn als ze geanonimiseerde data willen delen.

Deze toetsing moet laagdrempelig zijn in kosten en (extra) administratieve lasten, en als resultaat hebben dat bedrijven de onzekerheid over de AVG regelgeving niet 100% zelf hoeven te dragen. Ze krijgen te horen het is goed, of fout, waardoor de risico's op boetes en reputatieschade stukken lager zouden moeten zijn.

Tot slot onderschrijven wij de ambities van het SAPAI om ook juist binnen de overheid te kijken naar het makkelijker ontsluiten van data.

Techleap.nl is momenteel betrokken bij de volgende AI activiteiten:

- 1) Ontwikkeling van een 2020 AI Rapport op vervolg van Artificial Intelligence The Netherlands Startup Report 2018
- 2) Werkgroep trekker Startups & Scaleups van de Nederlandse AI Coalitie met als speerpunten: Toegang tot risicokapitaal, Toegang tot data en toegang tot research & innovatie ecosystemen
- 3) Stuurgroep vertegenwoordiger van Ondernemers van de Nederlandse AI Coalitie
- 4) Ecosysteempartner van Kickstart.AI. Kickstart AI is een samenwerking van Ahold Delhaize, ING, KLM, NS en Philips om het AI ecosysteem in Nederland een boost door middel van acceleratie van AI technologie en het voeden en stimuleren van AI talent en ecosystemen.